

فوری - با اہمیت

جناب آقای صادقی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک اقتصاد نوین
بانک اقتصاد نوین - اداره پایپای

جناب آقای اینالویی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک ایران زمین
بانک ایران زمین - معاونت امور مالی و خزانه‌داری - مدیریت برنامه ریزی و سازمان
سرکار خانم دکتر نهال‌بار، مدیر محترم فناوری اطلاعات بانک ایران ونزوئلا
بانک مشترک ایران و ونزوئلا - اداره کل سازمان و برنامه‌ریزی - اداره کل مالی
جناب آقای مهندس پشم‌چی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک پارسیان
بانک پارسیان - مدیریت خزانه‌داری
سرکار خانم میرحسینی، عضو محترم هیئت عامل بانک پاسارگاد
بانک پاسارگاد - مدیریت امور مالی و خزانه
جناب آقای مهندس بهمنی، معاون محترم فناوری اطلاعات پست بانک
پست بانک - اداره کل خزانه‌داری و نظام‌های پرداخت
جناب آقای احمدی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک تجارت
بانک تجارت - مدیریت امور سازمان
جناب آقای شیخ زاده، معاون فناوری اطلاعات بانک توسعه تعاون
بانک توسعه تعاون - اداره مبادلات و خزانه‌داری کل
سرکار خانم عدالت، مدیر محترم فناوری اطلاعات بانک توسعه صادرات
بانک توسعه صادرات - اداره خزانه‌داری
جناب آقای دکتر نجاتی‌گیلانی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک خاورمیانه
بانک خاورمیانه - مدیریت مالی
جناب آقای حجاری، مدیر محترم فناوری اطلاعات بانک رفاه کارگران
بانک رفاه کارگران - اداره خزانه‌داری
جناب آقای معرفت، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک سامان
بانک سامان - مدیریت بهبود و پایپای
جناب آقای دکتر حسینی، عضو محترم هیئت مدیره بانک سپه
بانک سپه - اداره کل تشکیلات و روش‌ها
جناب آقای اردستانی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک سرمایه
بانک سرمایه - اداره خزانه و مبادلات
جناب آقای صدری، مدیر محترم فناوری اطلاعات بانک صادرات
بانک صادرات ایران - اداره کل خزانه‌داری
جناب آقای آهی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک صنعت و معدن
بانک صنعت و معدن - اداره خزانه‌داری

تہران۔ بلوار میرداماد۔ پلاک ۱۹۸ تلفن: ۲۹۹۵۱ کمریتق: ۳۳۱۱۱-۱۵۴۹۶ فاکس: ۶۷۴۵۶۷۳۵۶۷۴ سایت

اینترنت: www.cbi.ir

جناب آقای مهندس مصطفوی، مدیر محترم فناوری اطلاعات بانک قرض الحسنه رسالت
بانک قرض الحسنه رسالت – مدیریت خزانه داری و مبادلات
سرکار خانم ضرغامی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک قرض الحسنه مهر ایران
بانک قرض الحسنه مهر ایران – اداره سازمان و برنامه ریزی
جناب آقای مطلق، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک قوامین
بانک قوامین – اداره خزانه داری کل و مبادلات
سرکار خانم شجاعی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک کارآفرین
بانک کارآفرین – مدیریت سازمان و روشها
جناب آقای مهندس غفوری، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک کشاورزی
بانک کشاورزی – مبادلات الکترونیکی و خزانه داری
جناب آقای قادری، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک گردشگری
جناب آقای عزیزیان، عضو محترم هیئت مدیره بانک مسکن
بانک مسکن – مدیریت امور طرح و برنامه
جناب آقای رشیدی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک ملت
بانک ملت – اداره کل سازمان و بهبود روشها
جناب آقای مهندس خاتونی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک ملی
بانک ملی ایران – اداره کل سازمان و روشها
جناب آقای هادی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک سینا
جناب آقای عطاران، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک شهر
بانک شهر – مدیر امور سازمان و برنامه ریزی
جناب آقای شریفی حسینی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک آینده
جناب آقای بخشی زاده، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک دی
بانک دی – اداره خزانه داری و اوراق بهادار – معاونت طرح و توسعه
جناب آقای دکتر متولی، معاون محترم فناوری اطلاعات بانک انصار
بانک انصار – معاونت مالی
جناب آقای ارغند، معاون محترم فناوری اطلاعات موسسه اعتباری توسعه
موسسه اعتباری توسعه – اداره کل خزانه داری و مبادلات بانکی
جناب آقای مهندس حسینی، معاون محترم فناوری اطلاعات موسسه اعتباری ملل
موسسه اعتباری ملل – مدیریت خزانه داری کل و مبادلات
سرکار خانم نیکخواه بهرامی، معاون محترم فناوری اطلاعات موسسه اعتباری نور

باسلام و احترام،

پیرو ابلاغ مستندات فنی و کسب و کاری مرتبط با سامانه‌های طرح تحول چک (صیاد (پیچک) و نسخه دوم صیاد) به شبکه بانکی، سوالات گوناگونی پیرامون ابهامات موجود در نحوه عملکرد بانک‌ها و مشتریان مطرح گردیده است.

تہہران۔ بلوار میرداماد۔ پلاک ۱۹۸ تلفن: ۲۹۹۵۱ کمریستق: ۳۳۱۱۱-۱۵۴۹۶ فاکس: ۶۷۴۵۶۷۳۵۶۷۳ سایت

اینترنت: www.cbi.ir

این سوالات از مجموعه شبکه بانکی، طی مکاتبات و یا به صورت حضوری در جلسات متعددی که در این خصوص برگزار شده است، جمع‌آوری شده و پاسخ متناسب با آنان نیز، در قالب فایل‌های پیوست، تهیه گردیده است.

با توجه به این که در تهیه پاسخها سعی بر آن بوده است که تمرکز بر کسب و کار باشد، لذا نکات جمع‌بندی شده قابل ارائه به همکاران صف و ستاد می‌باشد. بر این اساس، خواهشمند است دستور فرمائید ضمن تمهید اقدامات لازم در اسرع وقت، مراتب به کلیه واحدهای ذی‌ربط اطلاع‌رسانی گردد. ش ۵۰۱۳۲۴

اداره نظام های پرداخت

داود محمدیگی آمنه نادعلی زاده

٢٦٣١-٢

5

2919

رونوشت:

- مدیر محترم اداره معاملات ریالی ؛ جهت استحضار.
- شرکت الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ؛ جناب آقای دهقان - جهت استحضار و صدور دستور اقدام مقتضی.
- شرکت مدیریت امن الکترونیکی کاشف ؛ جناب آقای کاظمی-نیا- جهت استحضار و صدور دستور اقدام مقتضی.
- شرکت خدمات انفورماتیک - جناب آقای دانشور، مدیر محترم پروژه های بانک مرکزی، جهت اطلاع.
- کانون بانک ها و موسسات اعتباری خصوصی - جناب آقای جمشیدی، دبیر کل محترم؛ بازگشت به نامه شماره ۹۹/۱۵۷۶- که مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱۸- جهت اطلاع.

سامانه صیاد به عنوان زیرساخت صدور یکپارچه دسته چک هم اکنون در شبکه بانکی در حال استفاده بوده، که نسخه دوم آن با هدف تکمیل فرآیندهای مورد نیاز و هم چنین به عنوان بخشی از طرح تحول چک، در مرداد ماه ۱۳۹۹ در اختیار شبکه بانکی قرار گرفته است. در این راستا، پرسش‌ها و پاسخ‌های متداول همکاران شبکه بانکی بدین شرح بیان می‌گردد:

۱. در سامانه صیاد ۲ امکان درخواست و صدور چک موردی فراهم گردیده است اما اینکه آیا محدودیت‌های موجود جهت صدور چک موردی توسط سامانه صیاد کنترل می‌گردند یا خیر مورد سوال است. لازم به ذکر است اصولاً چک‌های موردی ماهیت فوری دارند و با توجه به وضعیت فعلی چرخه‌های سامانه صیاد ممکن است پاسخگوی نیاز مشتری نباشد.

پاسخ: در سامانه صیاد فرایند صدور چک موردی تاکنون نهایی نشده است و پس از نهایی‌سازی در سامانه صیاد پیاده‌سازی و به شبکه بانکی اطلاع‌رسانی خواهد شد. لازم به توضیح است فرآیند مذکور به نحوی پیاده‌سازی خواهد شد که API سرویس‌های سامانه صیاد هیچگونه تغییری نداشته باشد.

۲. با توجه به افزودن تاریخ انقضای چک در سامانه صیاد ۲، چه کنترل‌ها و محدودیت‌هایی برای چک منقضی شده اعمال خواهد شد؟

پاسخ: کنترل‌ها و محدودیت‌های تاریخ انقضا در سامانه‌های پیچک و چکاد کنترل خواهد شد و طبیعتاً چک‌هایی که زمان ثبت آنان در سامانه پیچک (به عنوان مرجع نگهداری اقلام دینامیک چک) پس از تاریخ انقضا (مندرج بر روی برگ چک) باشند، امکان ثبت را نخواهند داشت.

۳. علت تفاوت بین وضعیت‌های چک در سامانه صیاد و پیچک چیست؟ برای مثال "مسدودی" در سامانه صیاد به عنوان یک وضعیت چک است اما در سامانه پیچک جزء سایر مشخصه‌های چک در نظر گرفته شده است.

پاسخ: با توجه به این که در زمان تعریف پروژه، فرآیند مسدودی و رفع مسدودی چک به عهده سامانه صیاد بوده است وضعیت مسدودی در سامانه صیاد تعریف شده بود. در حال حاضر این فرآیند در سمت سامانه پیچک پیاده‌سازی گردیده است. در سامانه صیاد وضعیت مذکور، به دلیل احتمال استفاده از آن در آینده باقی مانده است.

۴. در صورتیکه سرویس غیرفعال کردن برای شماره حساب حقوقی فراخوانی شود، آیا سرویس خطا می‌دهد؟

پاسخ: از آنجایی که استعلام مازاد حساب برای اشخاص حقیقی می‌باشد لذا سرویس غیر فعال سازی شبای پایه در حال حاضر برای اشخاص حقیقی می‌باشد اما چنانچه سرویس مذکور برای اشخاص حقوقی استفاده شود خطایی اتفاق نخواهد افتاد و سرویس پیغام مناسب را بر می‌گرداند.

۵. در صورتیکه سرویس ثبت درخواست با خطایی مواجه شود ولی به دلیل Time Out امکان ارسال خطا به فراخواننده وجود نداشته باشد، آیا می‌توان خطای مذکور را از طریق سرویس پیگیری دریافت نمود؟

پاسخ: خیر، در صورتی که خطایی در فرایند ثبت درخواست اتفاق بیافتد (خطای سیستمی از جمله Time Out یا خطای منطقی)، درخواست مورد نظر ثبت نمی‌شود و قاعدتا برای درخواستی که ثبت نشده است، امکان پیگیری وجود ندارد و نیاز است درخواست مورد نظر دوباره ارسال گردد. در صورتی که پس از ثبت درخواست، کلاینت با خطای تکراری بودن کد درخواست مواجه شود به این معنی است که درخواست قبلا با موفقیت ثبت شده است و در سیکل صدور بعدی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۶. آیا امکان دارد در زمان فراخوانی سرویس ثبت درخواست، کد خطایی مبنی بر عدم صلاحیت مشتری برگردانده شود؟

پاسخ: با توجه به اینکه سامانه صیاد جهت تشخیص عدم صلاحیت مشتری از سامانه‌های جانبی استعلام اخذ می‌نماید، لذا نمی‌توان درخواست ارسال شده یک بانک را منتظر تاخیر پاسخ سامانه‌های جانبی قرار داد لذا کد خطایی مبنی بر عدم صلاحیت مشتری در سیکل‌های مشخص و در فرآیند صدور اخذ می‌گردد.

۷. آیا دسته چک پذیرفته شده ممکن است به وضعیت عدم صلاحیت برود؟

پاسخ: بله، در حالتی که درخواست دسته چکی به وضعیت "در حال انتظار" انتقال پیدا کند و بانک مورد نظر، پس از بررسی درخواست را تایید کند، درخواست دسته چک به وضعیت "پذیرفته شده" انتقال می‌یابد و در سیکل صدور بعدی سایر استعلام‌های دسته چک گرفته می‌شود و ممکن است دسته چک به وضعیت "عدم صلاحیت" انتقال پیدا کند.

۸. برای یک حساب در یک روز آیا می‌توانیم در چند چرخه مختلف، درخواست ارسال نمود، به گونه‌ای که درخواست‌ها در چرخه‌های قبلی هنوز به مرحله پایانی نرسیده باشد؟

پاسخ: بله، درخواست‌ها در صف اولویت باقی می‌مانند و در نزدیک ترین سیکل جهت صدور بررسی می‌شوند.

۹. آیا رابطه‌ای بین نوع دسته‌چک و تعداد برگ‌های دسته‌چک وجود دارد؟ مثلاً برای دسته‌چک‌های عمومی تعداد برگ‌ها می‌بایست چگونه انتخاب شود؟

پاسخ: در حال حاضر دسته چک های (عادی ، الکترونیکی ، بانکی) در سامانه صیاد فقط می توانند ۱۰، ۲۵، ۵۰، ۱۰۰ و ۲۰۰ برگی باشند. در صورتی که در آینده محدودیتی با توجه به نوع دسته چک اعمال گردد، قطعاً به اطلاع شبکه بانکی خواهد رسید.

۱۰. در صفحه ۱۰ مستند ارسال کد شهاب صرفاً برای مشتریان حقیقی اجباری اعلام شده و عنایت دارند عموماً در انواع شاخص فراگیر از تقسیم بندی کد ملی، شناسه ملی و شماره فراگیر اتباع استفاده شده و در تقسیم بندی گسترده‌تر شخص حقیقی ایرانی، حقیقی خارجی، حقوقی ایرانی و خارجی مورد استفاده قرار گیرد مستدعی است اجباری و یا اختیاری بودن کد شهاب برای این اشخاص به صورت مجزا (در کلیه سرویس های صیاد ۲) مشخص گردد. البته در جدول ۴ صفحه ۱۳ اشخاص به حقیقی، حقوقی و اتباع تقسیم شده است (فیلد Identifier Type List). با توجه به عدم امکان دریافت شهاب آنلاین برای برخی از بانک‌ها، نحوه عملکرد چگونه باید باشد.

پاسخ: با توجه به گذر مدت زمان قابل توجهی از الزامات مرتبط با پیاده سازی سامانه نهاب و لزوم بهره‌مندی تمامی مشتریان از شماره شهاب (پیرو بخشنامه‌های متعدد اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم)، عدم امکان دریافت برخط شهاب برای برخی از مشتریان یک بانک، یک موضوع داخلی بوده و در صورت عدم تسریع موضوع قطعاً به حسن شهرت آن بانک لطمه وارد خواهد شد.

۱۱. در صفحه ۱۰ مستند و در ارتباط با کنترل تاریخ تولد و محدودیت سن ۱۸ سال، در جلسه موارد خاص و دستور مقام محترم قضایی مبنی بر استفاده برخی از افراد زیر ۱۸ سال از سوی برخی از همکاران بانکی مطرح گردید. در این خصوص نحوه عملکرد باید به چه صورت باشد.

پاسخ: بر اساس استعلامات صورت گرفته از اداره بررسی‌های حقوقی این بانک، امکان صدور دسته چک و افتتاح حساب جاری برای اشخاص دارای «حکم رشد» بلامانع اعلام گردیده است و پیاده‌سازی‌های لازم در صیاد، جهت مستثنی نمودن این گروه از مشتریان از شرط بررسی سن، در حال انجام است. بر این اساس، مقتضی است بررسی اصالت مدارک ارائه شده توسط مشتری به وسیله بانک صورت گیرد و درخواست مربوطه به این بانک اعلام گردد.

۱۲. یکی از مهم‌ترین تغییرات و سرویس‌های جدید در سامانه صیاد ۲، ضرورت دریافت شناسه استعلام صیاد برای چک های تضمینی یا بانکی (و طبیعتاً عدم امکان کارگزاری آنان در چکاوک بر اساس شناسه ثابت)،

تفکیک شعب درخواست کننده و افتتاح کننده و اضافه شدن برخی اقلام اطلاعات هویتی اشخاص صاحب امضاء و صاحب حساب (که ممکن است مسئولین اداره ستادی آن بانک باشند) و شماره حساب متقاضی (که می تواند از حساب آن بانک نزد بانک مرکزی استفاده گردد) و همچنین عدم امکان کارگزاری آنان در چکاوک بر اساس شناسه ثابت است. در این خصوص نحوه عملکرد و تمهیدات بانک مرکزی چیست؟

پاسخ: در سرویس پیگیری درخواست دسته چک، نوع دسته چک اعلام می گردد که بانک ها می توانند با استفاده از این فیلد بین دسته چک های تضمینی و دسته چک های عادی تفاوت قائل شوند. لازم به توضیح است، امکانی فراهم شده است تا بانک ها در خصوص این نوع از چک ها، در زمان ارسال سری و سریال، بتوانند اقلام مذکور را به صورت تکی ارسال نمایند.

همچنین محدودیت ۲۰۰ برگ چک برای درخواست چک تضمینی به جهت جلوگیری از ایجاد اختلال در سامانه صیاد و جلوگیری از درخواست دسته چک ها با تعداد برگ بالا و مشغول کردن سامانه می باشد. در سیستم نرم افزار های بانکی می بایست درخواست های دسته چک های تضمینی به صورتی پیاده سازی گردد که کاربر تنها تعداد برگ چک های تضمینی را درخواست دهد و سیستم به صورت خودکار درخواست کاربر را به دسته چک های ۲۰۰ برگی تقسیم نموده و به سامانه صیاد ارسال نماید که این روش پیاده سازی موجب می گردد کلیه درخواست های دسته چک تضمینی یک بانک در چند دقیقه به سامانه صیاد ارسال گردد.

نکته دیگری که در خصوص این نوع از چک ها (چک های بانکی یا تضمینی) وجود دارد، صرفاً انجام استعلام نهاب بوده و کلیه استعلامات دیگر (برای اشخاص صاحبان حساب و امضا) اعمال نمی شوند. بر این اساس، چک های بانکی یا به بیانی دیگر تضمینی، به دلیل دارا بودن چک برگشتی و یا بدهی های معوق غیر جاری شخص یا نهاد ارسال کننده درخواست رد نخواهند شد.

۱۳. با توجه به لزوم درج کد پستی و اعمال کنترل آن توسط نهاب، نحوه عملکرد بانک ها و به روزرسانی آن ها چگونه باید باشد؟

پاسخ: تمامی اقلام اطلاعاتی ارسال شده توسط بانک باید دقیقاً منطبق با آنچه که در سامانه نهاب و مراجع ذی صلاح ثبت شده است، باشد؛ در غیر این صورت درخواست مزبور ریجکت خواهد شد. در خصوص کد پستی، در حال حاضر شرکت پست جمهوری اسلامی ایران، سرویسی را در اختیار عموم مردم قرار داده است (درب سایت آن سازمان) که بتواند آخرین کد پستی خود را در سامانه ثبت نمایند. بر این اساس، مانعی برای درج و به روز رسانی آن در تمامی سامانه های مرتبط با هم وجود نخواهد داشت.

۱۴. به منظور درک بهتر خطاهای اعلامی از سوی سامانه صیاد و اینکه مربوط به کدام یک از فرآیندها هستند، بانک مرکزی چه تمهیداتی اندیشیده است؟

پاسخ: کدهای خطای مرتبط با سامانه صیاد، طبقه‌بندی شده و در اختیار این اداره می‌باشد. جهت اطلاع از جزئیات و نحوه دریافت آن با این اداره تماس حاصل فرمایید.

۱۵. نحوه اجرا، استفاده و اعتبار سنجی چک‌های موردی به چه صورت خواهد بود؟

پاسخ: در نسخه جدید دستور العمل حساب‌جاری که به شبکه بانکی ابلاغ گردیده، به تفصیل بیان شده است.

سامانه پیچک به عنوان زیرساختی جهت انجام انواع استعلامات و همچنین نگهداری اقلام اطلاعاتی متغیر چک (همچون تاریخ، مبلغ، ذی‌نفع و ...)، مطابق مستند ارائه شده به شبکه بانکی در خرداد ماه ۱۳۹۹، پیاده‌سازی گردیده است. در این راستا، پرسش‌ها و پاسخ‌های متداول همکاران شبکه بانکی بدین شرح بیان می‌گردد:

۱- در صورت مغایرت بین اقلام اطلاعاتی ثبت‌شده در سامانه با آنچه که بر روی فیزیک چک درج شده است، ملاک عمل چیست؟

پاسخ: در صورتی که چک در سامانه چکاوک واگذار شده باشد، اقلام اطلاعاتی ارسالی از سوی بانک واگذارنده به صورت سیستمی با اطلاعات ثبت شده در سامانه پیچک تطبیق داده شده و در صورت عدم تطبیق مراتب به بانک عهده ارسال نمی‌گردد. چنانچه چک به صورت درون‌بانکی مورد پردازش قرار گیرد، حسب استعلام از حوزه حقوقی این بانک چک مزبور بایستی برگشت داده شود.

۲- موضوع نقد شدن بخشی از چک و به بیانی دیگر وضعیت «بخشی برگشت‌خورده» در مستند پیچک (جدول شماره ۳ - لیست وضعیت‌های چک)، مطرح شده است. آیا ساز و کار دیگری به غیر از آنچه که در حال حاضر در شبکه بانکی در حال اجرا می‌باشد، تعبیه گردیده است؟

پاسخ: خیر - بر اساس توافقات به عمل آمده در کارگروه‌های مربوطه، این موضوع به صورت درون بانکی حل و فصل گردیده و سامانه پیچک صرفاً به عنوان موجودیتی ناظر، که آخرین وضعیت چک‌ها را در خود نگهداری می‌نماید، به عنوان مطلع وضعیت یاد شده را در خود جای خواهد داد.

۳- در حالتی که انتقال چک از طریق سامانه پیچک به ذی‌نفع صورت گرفته باشد لیکن فیزیک چک کماکان در اختیار صادر کننده باشد و به ذی‌نفع تحویل نگردیده باشد، آیا ذی‌نفع می‌بایست از ماده ۱۴ قانون چک استفاده نماید؟

پاسخ: پاسخ مثبت است. این در حالی است که شایسته است سوالات حقوقی این‌چنینی ابتدا از ادارات حقوقی آن بانک پرسش گردد، در صورت وجود هرگونه ابهام، ادارات حقوقی آن بانک و بانک مرکزی موضوع را مورد بحث بگذارند.

۴- در جدول شماره ۳۸ مستند پیچک، چندین وضعیت، از قبیل «انتقال انجام شد»، «انتقال ثبت شد. با ثبت تایید سایرین انتقال انجام خواهد شد» و ... در نظر گرفته شده است. تفاوت آن‌ها در چیست؟

پاسخ: در زمانی که حساب، یک حساب مشترک باشد و یا چکی در وجه چند ذی‌نفع صادر شود، طبیعتاً در زمان انتقال چک، نیاز به تایید همه صاحبان چک است (آخرین صاحبان چک، مطابق آن چه که در پیچک ثبت شده است).

۵- در خصوص اشخاص حقوقی فاقد شناسه ملی و کد شهاب چه به عنوان درخواست کننده دسته چک (در سامانه صیاد) و چه به عنوان ذی‌نفع چک نحوه عملکرد به چه صورت خواهد بود؟

پاسخ: لازم به ذکر است تمامی اشخاصی که در فرآیندهای چک، با عناوین مختلف، درگیر می‌شوند می‌بایست بر اساس دستورالعمل‌های اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، در شبکه بانکی احراز هویت شوند. همچنین در خصوص مشتریان حقوقی اخذ شناسه ملی در دریافت دسته چک و سایر فرآیندهای مربوط به چک الزامی بوده و در صورت بروز مشکل با سازمان ثبت شرکت‌ها و یا اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم این بانک مکاتبه و مذاکره نمایند.

۶- در سرویس تغییر وضعیت در لیست داده‌های ورودی دو نام کاربری (BranchUserId1 , BranchUserId2) باید وارد گردد. دلیل آن چیست؟

پاسخ: با توجه به اهمیت سرویس و استفاده آن در شعب، نیاز به تایید دو کاربر از داخل شعبه مطرح بوده که از این طریق، دغدغه یاد شده پوشش داده شده است.

۷- آیا سرویس‌های Lock و Unlock کردن چک صرفاً توسط شعبه انجام می‌گیرند؟

پاسخ: بله - در زمانی نقد نمودن چک (بین بانکی یا درون بانکی)، جهت جلوگیری از انتقال یا نقد کردن چک با استفاده از سایر روش‌ها، می‌بایست سرویس Lock کردن فراخوانی گردد، که جزئیات آن به تفصیل در مستند ذکر شده است. سرویس Unlock نیز توسط بانکی که سرویس Lock را فراخوانی نموده است، می‌بایست مورد استفاده قرار گیرد تا چک مجدداً امکان نقد شدن پیدا کند.

۸- آیا دخیل نمودن شعبه در برخی از فرآیندها موجب اختلال و شلوغی شعب نخواهد شد؟

پاسخ: هدف غایی طرح تحول چک، ایجاد شفافیت حداکثری، به حداقل رساندن جعل و صدور چک‌های بلامحل و همچنین رواج استفاده از چک‌های دیجیتالی در میان مردم است. طبیعتاً سامانه پیچک نیز به عنوان زیر ساختی مهم در این عرصه ایفای نقش خواهد کرد. واقعیت آن است که تا زمان دستیابی به این هدف و ایجاد بستر فرهنگی و دانش کارکرد با ابزارهای الکترونیک، مجبور به ارائه برخی از خدمات در شعب (در کنار کانال‌های ارائه‌دهنده خدمت از قبیل اینترنت بانک، موبایل بانک، تلفن بانک، USSD، پیامکی و ...)،

برای آن دسته از افرادی خواهیم بود که به هر دلیلی توانایی کارکرد با این ابزارها را نخواهند داشت. باید مد نظر قرار داد که با توجه به ارائه ابزارها و کانال‌های متنوع، این دسته از جامعه بسیار اندک خواهند بود و بر خلاف آن چه تصور می‌گردد، در میان مدت و بلند مدت مراجعه به شعب تغییری، نسبت به آن چه که امروز شاهد آن هستیم، نخواهد داشت.

۹- در خصوص سرویس لغو توسط شعبه، اختیار انسداد چک توسط صادر کننده تا زمان تعیین تکلیف آن مطرح گردیده است. آیا این اتفاق همانند ماده ۱۴ قانون چک می‌باشد؟

پاسخ: بله، همان‌طور که پیش‌تر نیز مطرح گردید، قوانین و مقررات این چینی حاکم بر چک دستخوش تغییراتی نشده است.

۱۰- اقلام اطلاعاتی مانند کد شهاب و کد شناسایی به ازای دریافت کننده چک، چگونه مقدار دهی خواهد شد زمانی که مشتری بانک نباشد؟
پاسخ: همان‌طور که در جدول "داده‌های دریافت کننده چک" در سرویس صدور چک در مستندات پیچک مشخص شده است شماره شهاب برای ذی‌نفع اختیاری می‌باشد و چنانچه مشتری بانک نباشد می‌توان این داده را ارسال نکرد ولی کد شناسایی صادرکننده الزامی می‌باشد و باید ارسال گردد.

۱۱- نحوه اطلاع گیرنده (ذی‌نفع) از چک صادره چگونه خواهد بود؟ (مخصوصاً زمانی که مشتری بانک نباشد)
پاسخ: صادر کننده چک اطلاع رسانی خواهد کرد زیرا موظف است فیزیک چک را نیز تحویل به گیرنده نماید. گیرنده چک باید با استفاده از "سرویس تایید چک توسط گیرنده" چکی که در کارتابل خود وجود دارد را (از طریق درگاه بانک خود) استعلام نموده و پس از رویت اطلاعات و تطابق آن با فیزیک چک، آن را تایید یا رد می‌نماید.

۱۲- با توجه به اینکه در سامانه صیاد اطلاعاتی مانند لیست صاحبان حساب و لیست امضاکنندگان حساب دسته چک ارسال می‌شود چه نیازی به ارسال مجدد آن در سرویس های پیچک می‌باشد؟
پاسخ: هدف اصلی جلوگیری از سوء استفاده از دسته چک بوده است؛ بانک به ازای اطلاعاتی که برای هر چک ارسال می‌کند مسئول می‌باشد.

۱۳- در صورتی که گیرنده چک چند شخص باشند، تایید دریافت چک به چه نحوی خواهد بود؟ آیا نیاز به تایید همگی آنان است؟

پاسخ: در حالت وجود چند ذی‌نفع، تایید یکی از ذی‌نفعان جهت ثبت چک در کارتابل گیرندگان کافی است. این در حالی است که در زمان انتقال همان برگ چک که دارای چندین صاحب (ذی‌نفع) است، انتقال با تایید تمامی این افراد نهایی تلقی می‌گردد.

۱۴- با توجه به متفاوت بودن تعداد کاراکترهای سری و سریال هر برگ چک در بانک‌های مختلف، طول مجاز تعیین شده در مستند برای آن فیلدها، مشکلاتی را ایجاد نخواهد کرد؟

پاسخ: خیر - طول فیلد تعیین شده میزان حداکثری است و طبیعتاً پذیرای مقادیر کمتر از آن خواهد بود (حداکثر طول فیلد سری چک ۱۰ کاراکتر و حداکثر طول فیلد سریال چک ۲۰ کاراکتر در نظر گرفته شده است).

۱۵- سرویس «استعلام نقدشوندگی» که در مستند پیچک به جزئیات شرح داده شده است، می‌بایست توسط بانک‌ها و در زمان خرید دین، با هدف ارزیابی صحت داده‌های چک، انجام می‌گیرد؛ پرسش شده است که در صورتی که صاحبان چک مشتری بانک نباشند، اطلاعات صاحبان چک چگونه ارزیابی گردد تا به عنوان ورودی سرویس ارسال شوند؟

پاسخ: این داده‌ها بر روی چک نوشته شده است. همانطور که در جدول "داده‌های دارنده چک در استعلام نقد شوندگی" در سرویس استعلام نقد شوندگی در مستندات پیچک مشخص شده است شماره شهاب برای دارنده اختیاری می‌باشد و چنانچه مشتری بانک نباشد می‌توان این داده را ارسال نکرد ولی کد شناسایی الزامی می‌باشد و باید ارسال شود.

۱۶- در سرویس انتقال چک مشخصات صاحبان چک و صاحبان امضا می‌بایست ارسال گردند. با توجه به اینکه این اطلاعات در سرویس‌های قبلی ارسال شده‌اند، چه نیازی به ارسال مجدد این اطلاعات وجود دارد؟ پاسخ: این اطلاعات مربوط به فرآیند انتقال می‌باشد و از قلم اطلاعاتی صاحب چک برای کنترل تطابق با سرویس‌های قبلی استفاده می‌شود. همچنین در دارندگان حقوقی، نماینده یا دارنده مهر حقوقی (در صورت نیاز) مبادرت به امضاء می‌کند. لذا قلم داده «امضاکننده» در این حالت ضروری می‌باشد. در غیر این صورت اطلاعات امضاکننده با اطلاعات صاحب حساب تکمیل می‌گردد.

۱۷- سامانه پیچک تا چه زمانی اطلاعات چک را نگهداری می نماید و در سرویس استعلام ، اطلاعات آن را در اختیار دارنده چک قرار می دهد؟

پاسخ: با تعیین تکلیف نهایی چک، چک از کارتابل خارج شده و قابل استعلام توسط ذی‌نفع نمی‌باشد.

۱۸- در زمان انتقال چک توسط یک شخص حقوقی آیا بانک‌ها می‌بایست کنترلی بر روی لیست امضا داران چک انجام دهند؟

پاسخ: بله، بر اساس شرایط برداشت از حساب، بانک‌ها می‌بایست لیست امضا داران را کنترل نمایند.

۱۹- آیا در سرویس انتقال چنانچه دارنده چک متشکل از چند نفر حقیقی باشد و یا اینکه یک شخص حقوقی باشد، نحوه ارسال اطلاعات به پیچک به چه صورت خواهد بود؟

پاسخ: در زمان انتقال یک چک که چندین ذی‌نفع حقیقی دارد، هر یک از ذی‌نفعان می‌بایست تک تک نسبت به انجام فرآیند انتقال اقدام نمایند؛ این در حالی است که در خصوص ذی‌نفعان حقوقی، تک تک امضا داران صرفاً عملیات انتقال را (هم‌چون یک کارتابل) تایید می‌نمایند. نگهداری این کارتابل و دریافت امضاء بر عهده بانک می‌باشد.

۲۰- مطابق با مستندات ارسالی بانک مرکزی، در زمان ثبت و صدور چک درج شماره شبای ذی‌نفع اختیاری می‌باشد. این در حالی است در زمان نقد کردن بین بانکی در سامانه چکاوک اطلاعات شبای ذی‌نفع و کد ملی آن اعلام می‌گردد. آیا در صورت مغایرت بین شماره شبای اعلام شده در پیچک و چکاوک، بانک با خطایی مواجه می‌گردد؟

پاسخ: خیر - داده toIBAN اختیاری بوده و جهت استفاده‌های آتی تعیین شده است. لازم به ذکر است تطابق کد شناسایی ذی‌نفع و شماره شبای اعلامی در زمان نقد شدن توسط پیچک انجام می‌شود و پیچک در صورت تطبیق به چکاوک مجوز نقد کردن (ارسال به بانک عهده) را می‌دهد.

۲۱- در زمان تایید دریافت چکی که بیش از یک ذینفع دارد در صورتیکه اولین ذینفع چک را رد یا تایید بنماید، رفتار سامانه پیچک با ذینفعان بعدی چگونه خواهد بود ؟

پاسخ: با کنش اولین ذینفع، چک تعیین تکلیف می‌شود و بر اساس آن به ذینفع دوم پاسخ داده می‌شود.

۲۲- آیا مشتری گیرنده چک (در فرآیند صدور چک) می‌تواند بعد از تایید چک، درخواست ضمانت چک را بدهد یا باید قبل از تایید چک درخواست ضمانت خود را اعلام دارد ؟

پاسخ: درخواست ضمانت برای یک چک های دیجیتال می باشد(فرآیند های سامانه چکاد)، که در این سامانه فرآیند تأیید وجود ندارد.

۲۳- در صورت اعلام عدم تایید گیرنده چک (بنا به هر دلیلی) و همچنین باقی ماندن فیزیک چک در اختیار صادرکننده چک، وضعیت چک در سامانه به چه صورت خواهد بود؟

پاسخ: با توجه به اینکه فیزیک چک نیز در اختیار صادرکننده قرار دارد و ذی‌نفع نیز از دریافت آن امتناع ورزیده و در سامانه (پیچک) نیز «عدم تایید» خود را اعلام نموده است، تمامی اقدامات صورت گرفته کان‌لم‌یکن تلقی گردیده و صادرکننده می‌تواند، در صورت تمایل، ذی‌نفع جدیدی را در پیچک ثبت نماید.

۲۴- در فرآیند نقد کردن چک، با هدف جلوگیری از سوء استفاده‌های احتمالی، اصطلاحاً چک می‌بایست در وضعیت «قفل‌شده» قرار گیرد. زمانی که چک در فرآیند یاد شده «برگشت» خورده و یا «به صورت بخشی پرداخت» شود، آیا همچنان در وضعیت «قفل‌شده» باقی می‌ماند؟

پاسخ: خیر - باید توجه داشت که در فرآیند نقد کردن بین بانکی پرداخت بخشی از چک، امکان‌پذیر نبوده و این اتفاق می‌بایست به صورت درون بانکی انجام گیرد. این در حالی است که در حالت برگشت چک و یا پرداخت بخشی از چک، دیگر نیازی به قفل‌بودن (Lock) بودن چک نمی‌باشد.

۲۵- آیا کاربران شبکه بانکی برای ثبت، انتقال، تایید و سایر اقدامات مرتبط با چک‌های کاغذی، نیازی به استفاده از امضای دیجیتال دارند؟

پاسخ: خیر - کاربرد امضای دیجیتال در خصوص چک‌های دیجیتال بوده و نیازی به اخذ آن برای فرآیندهای مرتبط با چک‌های کاغذی نیست.

۲۶- در زمان انتقال چک‌هایی که دارنده مشترک دارند (چک‌های حقوقی) نحوه ارسال اطلاعات برای سامانه پیچک به چه صورت است؟

پاسخ: با توجه به این موضوع که لیستی از امضا کنندگان با عنوان (Signers) برای سامانه پیچک ارسال می‌گردد، (در خصوص چک‌های کاغذی) مقتضی است فرآیند کارتابل‌گردانی در میان تمامی افراد انتقال‌دهنده انجام گیرد و پس از تکمیل لیست، اطلاعات کامل برای این سامانه ارسال گردد. در خصوص چک‌های دیجیتال با توجه به وجود امضای دیجیتال، امکان ارسال اطلاعات صاحبان امضا به صورت تکی نیز وجود دارد.

۲۷- آیا یک مشتری می‌تواند با مراجعه به هر بانکی (به غیر از بانک عهده و یا بانکی که ذی‌نفع چک در آن دارای حساب است) درخواست انتقال چک را ثبت نماید؟

پاسخ: ضمن تصریح این موضوع که ابزارها و درگاه‌های مختلفی در اختیار مشتریان شبکه بانکی قرار گرفته است، به منظور انتقال و یا انجام سایر عملیات مرتبط با چک، شخص می‌بایست به بانک خود مراجعه نماید؛ بانکی که در آن احراز هویت شده و به عنوان مشتری آن بانک تلقی می‌گردد.

۲۸- با توجه به این‌که هر یک از ذی‌نفعان در زنجیره مبادلات چک می‌تواند جهت مسدود کردن چک (ماده ۱۴) اقدام نماید، شعبه چگونه می‌تواند به اطلاعات این افراد دست یابد؟

پاسخ: بانک صرفاً موظف است درخواست ارسال شده را مطابق با آن‌چه در مستند ذکر شده است، برای سامانه پیچک ارسال نماید. سامانه پیچک وظیفه بررسی صحت و سقم اطلاعات ارسالی را بر عهده دارد.

۲۹- در زمان مسدود نمودن موقت چک (که در آن شخص مسدود کننده صرفاً درخواست مسدودی را مطرح می‌نماید و این درخواست بدون درج شماره و تاریخ نامه مرجع قضایی در پیچک ثبت می‌گردد)، نحوه عملکرد شعبه به چه صورت خواهد بود؟

پاسخ: همان‌طور که در مستند نیز شرح داده شده است، شخص ارائه دهنده درخواست مسدودی چک، ۷ روز فرصت خواهد داشت نامه یاد شده را ارائه نماید، در غیر این صورت بانک موظف است بر اساس درخواست شخص مسدود کننده و یا تشخیص خود، سرویس رفع مسدودی را فراخوانی نماید و چک را از وضعیت مسدودی خارج نماید. بر این اساس، رفع مسدودی به صورت خودکار انجام نمی‌گیرد و بانک موظف به فراخوانی آن است. لازم به ذکر است در خصوص فراخوانی سرویس یاد شده محدودیتی در تعداد فراخوانی‌ها، از جانب سامانه پیچک وجود ندارد.

۳۰- آیا سرویس‌های مرتبط با استعلام چک (انتقال، نقدشوندگی) در اختیار کلیه بانک‌ها، بدون در نظر گرفتن نقش آن بانک در زنجیره چک (دارنده و صادرکننده)، قابل دسترسی است؟

پاسخ: بله - تمامی بانک‌ها با توجه به نیاز، امکان استعلام چک را خواهند داشت.
